

SECOND SEMESTER EXAMINATION 2021-22**M.A. SANSKRIT****Paper - I
oſnd I kfgR;**

Time : 3.00 Hrs.

Max. Marks : 80

Total No. of Printed Page : 02

Mini. Marks : 29

ukV % izu i = rhu [k.Mka eafoHkDr gSA I Hkh rhu [k.Mka ds izu funſ kkuq kj gy dhft , A
vŕka dk foHktu i R; sd [k.Mka ea fn; k x; k gſ

[k.M & ^v*

vfry?kqRrjh; k% iz uk% %/Yi 'kCnka eſz

प्र.1 अधस्तनेषु केऽपि षट् प्रश्नाः साध्याः —

6x2=12

- (i) कानि पदजातानि ? तेषां नामानि लिखत ।
- (ii) सत्वप्रधानानि कानि भवन्ति ?
- (iii) केन अन्तरेण पदविभागो न विद्यते ?
- (iv) मामानि अख्यातजानि के स्वीकुर्वन्ति ?
- (v) शतपथ ब्राह्मणानुसारं रचना का आसीत् ?
- (vi) विश्वरूपः कः आसीत् ?
- (vii) पाणिनीय शिक्षानुसारं वणानां कति स्थानानि ?
- (viii) पाणिनीय शिक्षानुसारं कतिस्वराः ?
- (ix) ऐतरेय ब्राह्मणः केनेवेदेन संबद्ध ?
- (x) हरिश्चन्द्रोपाख्यानं कस्मिन् ब्राह्मणे प्राप्यते ?

(2)

[k.M & ^c*

y?kqRrjh; k% i z uk%

प्र.2 अधस्तनेषु केऽपि चत्वारः प्रश्ना समाधेयाः —

4x5=20

- (i) कति भावविकाराः ? तेषा नामानि लिखत ।
- (ii) 'उच्चावचाः पदार्था भवन्तीति गाउर्य व्याख्यायताम् ।
- (iii) निपाताः केषु अर्थेषु प्रयुज्यन्ते ?
- (iv) 'नु' इत्येषोऽनेक कर्मा व्याख्या कुरुत ।
- (v) शतपथ ब्राहमण ग्रन्थस्य वैशिष्ट्यं लिखत ।
- (vi) पाणिनीय शिक्षानुसारं कति वेदाङ्गानि तेषां संक्षेपेण निरूपणं कुरुत ।
- (vii) ऐतरेय ब्राहमण ग्रन्थस्य वैशिष्ट्यं लिखत ।

[k.M & ^1 *

nh?kqRrjh; k% i z uk% %&

प्र.3 निम्नांकितेषु केषाञ्चिच्चतुर्णां प्रश्नानामुत्तरं देयम् —

4x12=48

- (i) निपाताः कतिविधाः सोदाहरणं व्याख्या कार्या ।
- (ii) निरुक्तसामान्यस्य वेदाङ्गग्रन्थस्य व्याख्यां कार्या ।
- (iii) निरुक्तमनुसृत्य पदचतुष्टयम् उपस्थापयत ।
- (iv) निरुक्तमनुसृत्य उपसर्गाणामर्धनिरूपणं कुरुत ।
- (v) पाणिनीय शिक्षायां प्रदत्तविषयवस्तुनां वर्णनं कुरुत ।
- (vi) ऐतरेय ब्राहमणग्रन्थे निरूपितस्य हरिश्चन्द्रोपाख्यानस्य वर्णनं कुरुत ।
- (vii) अधोलिखितयोः ससन्दर्भ व्याख्यायताम् —
  - (क) कुतीर्थादागतं दग्धम पवर्णं च भक्षितम् ।
न तस्य पाठे मोक्षोऽस्ति पापाहेरिव किल्विषात् ॥
  - (ख) सुतीर्थादागतं व्यक्तं सवाम्नाट्यं सुव्यवस्थिताम् ।
सुस्वरेण सुवक्लेष प्रयुक्तं ब्रह्म राजते ॥
- (viii) ब्राहमणसाहित्यस्य प्रतिपाद्य विषयं विलिख्य शतपथ ब्राहमणग्रन्थस्य महत्वं लिखत ।

—00—